

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α

A1. Έπειτα, όταν τα δάκρυά της, που για πολλή ώρα είχαν συγκρατηθεί (τα συγκρατούσε), νικούσαν και ξεσπούσαν, έβγαινε έξω· τότε παραδινόταν στη θλίψη και λίγο αργότερα ξαναγύριζε με τα μάτια στεγνά. Ο Σκριβωνιανός είχε στασιάσει στην Ιλλυρία εναντίον του Κλαύδιου· ο Παίτος είχε πάει με το μέρος του και, όταν σκοτώθηκε ο Σκριβωνιανός, τον οδηγούσαν σιδηροδέσμιο στη Ρώμη. Επρόκειτο να ανέβει στο πλοίο· η Αρρία παρακαλούσε τους στρατιώτες να επιβιβαστεί μαζί. Δεν το κατόρθωσε· νοίκιασε ψαράδικο πλοιάριο και ακολούθησε το πελώριο πλοίο.

Η Καικιλία η σύζυγος του Μέτελλου, ενώ σύμφωνα με τα αρχαία ήθη επιδίωκε την εμφάνιση γαμήλιου οιωνού για την κόρη της αδελφής της, δημιούργησε η ίδια οιωνό. Δηλαδή σε κάποιο μικρό τέμενος καθόταν για πολλή ώρα τη νύχτα με την κόρη της αδελφής της και περίμενε, μέχρι να ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στο σκοπό (τους). Κάποτε η κοπέλα κουρασμένη από τη μακρά παράταση της ορθοστασίας (από την πολλή ορθοστασία), ζήτησε από τη θεία της να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της. Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «Εγώ ευχαρίστως σου παραχωρώ τη θέση μου». Λίγο αργότερα η ίδια η πραγματικότητα επαλήθευσε αυτό το λόγο.

ΘΕΜΑ Β

B1.

1. Σωστό

2. Λάθος
3. Σωστό
4. Λάθος
5. Λάθος

B2.

1. μετάδοση - dabat
2. ναυάγιο – naviculam, navem
3. νυχτερινός - nocte
4. απόσταση - standi
5. μητρότητα - materteram

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. α.

nocte: noctium

sororis: sororum

vox: vocum

sede: sedum

Γ1. β.

lacrimae: lacrima

diu: diutius – diutissime

siccis: sicca

eius: ea

ingentem(que): ingentio(rem)(que), ingentissimam(que)

hoc dictum: haec dicta

res ipsa: rei ipsius

Γ2. α.

orabat: orabunt

impetravit: impetrabunt

conduxit: conducent

secuta est: sequentur

Γ2. β.

vincerent: vicisti

egrediebātur: egredi

redībat: redeuntis

moverat: motu

fuerat: fuisset

Erat ascensūrus: ascensuri fuerint

petit: petendi, petendo

fēcit: fac, facito

dixit: dicimini

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. α.

se: είναι άμεσο αντικείμενο στο *dabat* και δηλώνει άμεση αυτοπάθεια

contra Claudium: είναι εμπρόθετος προσδιορισμός (*contra*+αιτιατική) της εναντίωσης στο *moverat* (*arma*).

piscatoriam: είναι επιθετικός προσδιορισμός στο *naviculam*

standi: είναι γενική γερουνδίου αντικειμενική στο *morā*

paulo: είναι αφαιρετική του μέτρου ή της διαφοράς στο *post*

Δ1. β. Hoc dictum paulo post re ipsa confirmatum est.

Δ2. α.

«**dum .. audiretur**»: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο *expectabatque*. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *dum*, εκφέρεται με υποτακτική γιατί η πράξη περιγράφεται ως προσδοκία ή επιδίωξη, χρόνου παρατατικού (*audiretur*) το ρήμα εξάρτησης είναι παρατατικός (*expectabatque*) ιστορικός χρόνος και δηλώνει το υστερόχρονο.

«**ut .. cederet**»: Δευτερεύουσα ονοματική, ουσιαστική βουλητική πρόταση ως έμμεσο αντικείμενο στο *rogavit*. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο *ut* γιατί είναι καταφατική, εκφέρεται με υποτακτική γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό, χρόνου παρατατικού (*cederet*) γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (*rogavit*: παρακείμενος). Υπάρχει ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

Δ2. β. Caecilia dixit se libenter illi sua sede cedere.

Επιμέλεια: Καρασταμάτη Ειρήνη

Ροδόλφου Κορίνα